

Verslag van een vogelreis naar Extremadura in Spanje

8 t/m 15 mei 2022

Slangenarend

Verslag van een vogelreis naar Extremadura in Spanje in 2022

8 mei t/m 15 mei 2022

Tekst: Heine van Maar

Foto's: Gerard Lijten

Deelnemers:

- Jos de Bruijn
- Peter Buijsman (film)
- Martin van Dam
- Peter Janssen
- Jan Koopsen (organisatie reis)
- Gerard Lijten (foto's)
- Heine van Maar (organisatie excursies en verslag)
- Laura Noordam
- Hans Reitsma
- Erwin Rijkers
- Anne-Marie Stoop
- Ans de Zeeuw

© IVN Veldhoven Eindhoven Vessem

Ariespad 5, 5503EZ Veldhoven

www.ivn.nl/vev

ivn.vev@gmail.com

Een eerdere reis naar Extremadura heeft me de overtuiging gegeven dat dit gebied in midden Spanje een overweldigende hoeveelheid bijzondere vogels te zien geeft. Met behulp van een zeer waardevolle Crossbillgids en internet is het mogelijk goede locaties te bepalen en in een week tijd heel veel soorten in beeld te krijgen.

Met 12 deelnemers maken we het plan voor een vogelweek in Extremadura. 9 deelnemers gaan per vliegtuig vanuit Eindhoven naar Sevilla en van daaruit met 2 huurauto's naar de omgeving van Trujillo, de kern van het vogelrijke gebied. 3 andere deelnemers reizen per auto vanuit Nederland. Een flinke afstand van ruim 2000 kilometer, maar verdeeld over 3 dagen met 700 km is het redelijk relaxed en goed om te doen. Milieu-overwegingen spelen daarbij o.a. een rol.

Ligging van Extremadura in centraal Spanje (© Google Maps)

Zondag 8 mei - Aankomst

De groep van 3 vertrekt per auto op vrijdag 6 mei en met een stop bij Bourges en een stop bij Biarritz komt dit drietal zondag 8 mei aan in het huis Casa del Conde in Santa Cruz de la Sierra. Het kleine dorp ligt 12 km ten zuiden van Trujillo, bij afslag 268 van de snelweg tussen Trujillo en Badajoz, aan lokale weg CC24.

We hebben een huis gehuurd uit de 16e eeuw, ingericht voor 12 personen. Het huis is van een vroegere grootgrondbezitter die het stijlvol bouwde en inrichtte. De hardstenen trappen zijn ver uitgesleten en de deuropeningen bestaan uit lage bogen voor de destijds kleine Spanjaarden. Een deel van het gebouw is slaapgedeelte, dan een ruime binnentuin met citroen- en sinaasappelbomen en een groot woongedeelte. Heel sfeervol.

Casa del Conde

Zwarte spreeuwen zingen en gedragen zich net even anders dan gewone spreeuwen. Een boerenzwaluwpaar heeft een nest in de woonkamer van het gebouw en de beide vogels moeten hun angst overwinnen om vlak over onze hoofden naar binnen te vliegen.

Vanwege extra comfort slapen 3 deelnemers in een appartement iets verderop in hetzelfde dorp. De 9 deelnemers die het vliegtuig nemen komen met 2 huurauto's op zondag 8 mei eveneens aan in het dorp. Het is

28 graden en onbewolkt met weinig wind. Na de reis laten we ons het bier op het markplein in het dorp goed smaken. Een echt Spaans dorp met het leven van de bewoners op straat. Ze zijn bezoek gewend in de Casa en kijken niet raar op.

Om ons heen giert en fladdert het van de zwaluwen: huiszwaluw, rotszwaluw, boerenzwaluw en gierzwaluw. Bijeneters vliegen in een groepje over. Zo, dat lijkt wel goed te komen met de vogels. We installeren ons in de 2 huizen en eten 's avonds in een restaurant in het dorp, waar we ongeveer de enige klanten zijn, maar de rest van de week veel zullen komen. Het eten is er goed voor weinig geld.

Onderweg hebben de 3 reizigers per auto al een voorproef gekregen van de vogelrijkdom. Ans ziet onderweg in een bergketen in het noorden van Spanje de eerste havikarend van de week. Geen soort die je makkelijk ziet!! Verder al veel zwarte wouwen, enkele rode wouwen, heel veel ooievaars, een bruine kiekendief en een adulte aasgier. We settelen ons op de binnenplaats van de Casa en genieten van de Spaanse temperatuur en de bloemengeuren. De fruitbomen geven welkome schaduw. Hier eten we overdag.

Ooievaar

Maandag 9 mei - Steppegebied van Belén

Het is vandaag onbewolkt en 30 graden bij weinig wind uit het oosten. De keuze voor de eerste vogeldag is vlak bij huis in het steppegebied ten oosten van Trujillo. Hier ligt een 15 km lange weg richting noordoosten waaraan nauwelijks boerderijen liggen (de weg heeft geen nummer, zie Crossbill). De weg is sinds ons vorige bezoek in 2010 geasfalteerd. Dat zorgt voor wat meer verkeer. We zoeken naar de toegang voor deze weg en stuiten meteen op een visarend die op een elektriciteitsmast zit uit te rusten van zijn ongetwijfeld lange vliegtocht.

Een vrouw grauwe kiekendief vliegt langs. Dan hebben we tijd om verder te zoeken en bereiken de steppe. Die bestaat uit uitgestrekte graslanden met een bont kleurenschaal van paarse, gele en witte bloemen, afgewisseld door kleinere percelen met graan. Er staat vrijwel geen enkele boom en een enkele boerderij valt nauwelijks op. Op een bord staat de Natura 2000 aanwijzing van het steppegebied. Gelukkig maar.

Langs de weg fladderen overal waar je kijkt kuifleeuwerik en grauwe gors. Ze zijn ongekennd algemeen. De ouders voeren de jongen in de nesten tussen de hoge vegetatie.

Kuifleeuwerik

Grauwe gors

Een kalanderleeuwerik met donkere ondervleugel en witte vleugel-achterrand zingt volop. We zullen er deze week nog heel veel zien. Roofvogels vliegen overal rond. Bij een boerderij zien we kleine torenvalk. Een lichte vorm dwerlgarend hangt in de lucht. In de verte een aasgier en wat vale gieren. Daar moeten we heen. Een dood schaap ligt in de wei en zo'n 30 vale gieren proberen een stuk van de buit mee te pakken.

Vale gieren, links juveniel, rechts adult

Een enorme monniksgier, zwart met markante lichte getekende kop, zit op enige afstand te wachten. In de lucht komen de gieren vanuit alle kanten aan en dalen spectaculair naar beneden. We staan te dichtbij voor ze en ze durven niet goed. Later cirkelen er veel in de lucht met wat kleintjes erbij zoals een bruine kiekendief, een dwerlgarend en wat zwarte wouwen. We rijden verder over de steppe. Een paartje slangenarenden roept en duikt op elkaar, prachtig. Ook een paar zwarte wouwen baltsen in de lucht. In laagtes liggen kleine meertjes waar het weinige vee in kan drinken. Een paar steltkluit broedt op de oever en in de meeste plasjes duiken

dodaarzen. Ook enkele wilde eenden en krakeenden. De roofvogels zijn nog niet op: we zien een torenvalk, een buizerd, twee keer een rode wouw, een donkere vorm dwergarend met een gevangen hagedis, een subadulte aasgier en nog een majestueuze vliegende monniksgier. Overal zijn zwarte wouwen aanwezig.

Zwarte wouw

Dwergarend

We verlaten de steppe en komen eerst door een gebied met grote constructies met meedraaiende zonnepanelen. Oei, waarom hier naast Natura 2000 gebied? We dalen af naar de rivier de Almonte waar veel meer struweel en bomen groeien. We nemen pauze, sommigen gaan door met vogelen langs de rivieroever. Bij de brug rotsmus, rotswaluw, roodstuitwaluw, ijsvogel. Langs de rivieroever laat een Provençaalse grasmus zich zien. Grauwe vliegenvanger, hop, bijeneter en roodkopklauwier maken het tot een prima plek.

Na de koffiepauze komt niet iedereen makkelijk weg van dit beekdal. Het is te mooi. Maar ja, we gaan door. We hebben nog geen supermarkt gezien en de roep in de groep om eindelijk eens wat te eten neemt toe. Oké.

Na dit opgelost te hebben, borrelen we in het oude centrum van Trujillo. Boven het terras vliegen wat kleine torenvalken met bijna doorzichtige vleugels en vale gierzwaluw en gewone gierzwaluw door elkaar. De ooievaars met nesten op de kerk vliegen op als de klokken gaan luiden. Na de borrel gaat een deel van de groep terug naar de steppe voor de lastige soorten. Maar het is nog te warm en de zon staat nog te hoog. Je zit hier veel westelijker dus wordt het 2 uur later pas avond. Een zuidelijke klapekster vangt een grote hagedis en heeft moeite met het gewicht van de prooi als hij wegvliegt. Het dode schaap uit de ochtend is weg. Er is een slachthuis in de buurt dat hier af en toe wat schijnt neer te leggen voor de gieren en dus later weer opruimt. We keren terug naar Santa Cruz en eten heerlijk in het nu bekende restaurant. De wijn vloeit rijkelijk. We kunnen lopend terug naar onze Casa waar we de soorten van vandaag de revue laten passeren: 66 in totaal. Daarna gaan onze eigen luiken vrij snel dicht. We proberen te slapen in de warmte en met de hele nacht blaffende honden in het dorp.

Aasgier

Dinsdag 10 mei - Berg bij Santa Cruz en stuwmeer van Almaraz

Het is vandaag onbewolkt en 30 graden, er is weinig wind. Na het ontbijt dat is klaargezet door enkele vroege vogels in ons gezelschap, lopen we naar het zuiden het dorp uit, onderweg naar de berghelling met een top van 800 meter die het landschap bij het dorp domineert. Deze route staat niet in de Crossbillgids.

We starten om 8.30 uur bij een heel aangename temperatuur. In de groep hebben we een paar deelnemers die willen inschatten hoe zwaar het wordt, hoe lang we zullen lopen en wanneer we zullen eten.... Tja, dat weet de reisleader natuurlijk niet. De vragen verstommen als we de eerste wielewaal horen. Ze blijken overal te zitten. De nachtegaal zingt luidkeels met vele exemplaren. De berghelling heeft een smal maar goed begaanbaar pad en is begroeid met dicht struweel afgewisseld met steeneiken en kurkeiken en kleine olijfboomgaarden. We zien veel kleine zwartkop die zich met voer in de bek goed laat zien.

Kleine zwartkop

Bijeneter

Verder roodkopklauwier, Europese kanarie, putter, grauwe gors, bijeneter, een paar keer snel een kuifkoekoek, gewone koekoek en een roodstuit-zwaluw bij een drinkplaats.

Roodkopklauwier

Het valt op dat de andere grasmussoorten die hier zeker aanwezig zijn, zich niet laten zien of horen. Ze hebben naar verwachting nesten met eieren en houden zich stil. Dat is het nadeel van half mei. We hebben deze wandeling geen telescopen meegenomen. Een monniksgier vliegt hoog over. Rondom een rotspartij bij enkele oude grote steeneiken dichtbij een neventop van de berg zien we 2 roofvogels rondhangen. Ze vliegen onhandig heen en weer tussen de rotsen en de eiken. We brengen ze op naam als 2 juveniele havikarenden. Formaat groter dan buizerd. Bruine rug en lichtere egale onderzijde. Lange hoekige staart, lange afgeronde vleugels met havikachtig silhouet en met duidelijke vingers. De extra bevestiging komt van de roep die geheel overeenkomt met deze soort. Fel gedrag in het heen en weer vliegen. Een van de vogels probeert steeds

tegen de rots te gaan zitten. Bijzondere waarneming van de zeldzame soort. De wandeling is prachtig op een helling vol met kruiden. In de lucht vormt zich een thermiekbels met 10 zwarte wouwen erin. We luisteren naar vuurgoudhaan, maar zien een familie staartmezen. We lunchen daarna in onze Casa.

Na de lunch zoeken we het stuwmeer van Almaraz op. Het ligt ongeveer 40 km. noordelijker aan de snelweg naar Madrid afslag 197 (zie Crossbill). Het is warm. Op verschillende punten kijken we uit over het stuwmeer met veel hoge rietkragen en andere dichte moerasvegetatie. Purperreigers landen met volle krop op de nesten. De jongen bedelen. Kleine zilverreigers broeden daarentegen niet bij elkaar, maar steeds zo'n 30 meter uit elkaar verspreid over de rand van de rietkraag. Verder zien we 2 grote zilverreigers en 2 koereigers. 20 lachsterns roepen en vliegen boven het water, 2 zwarte sterns vliegen er als kleintjes bij. Een adult en later een juveniel purperkoet schreiden met egards door het ondiepe water.

Purperkoet

Lachstern

We horen waterral, grote en kleine karekiet, snor, graszanger en rietgors. Aalscholvers broeden bij elkaar in een hoge elektriciteitsmast. In het open veld vliegt een zuidelijke klapekster en een roodborsttapuit. We rijden daarna een zandpad ten noorden van Saucedilla in door een landbouwgebied met grasland en graanvelden (zie Crossbill). Hier leeft een paartje grijze wouwen. Ze vliegen rond en zitten goed zichtbaar in een eik. Heel mooie soort!! De graszanger heeft hier zijn nest en laat zich goed zien, wat een klein vogeltje met bruin gestreepte rug is dat.

De andere algemene soorten zoals de kuifleeuwerik ontbreken hier niet. Vandaag 67 soorten. We gaan terug naar Santa Cruz en eten in het bekende restaurant, waar de eigenaar inmiddels een goede week heeft.

Grijze wouw

Woensdag 11 mei - Omgeving Trujillo en NP Monfrague

Het is vandaag 32 graden met weinig wind en zonnig. De ochtend na het ontbijt zoeken we in de directe omgeving van Santa Cruz. Tussen Ibernahando en Ruanes (geen vermelding in Crossbill) ligt kleinschalig weidelandschap omgeven door veel stenen muurtjes en houtsingels. Overal vliegen blauwe eksters. Roodkopklauwieren en zwarte wouwen zijn present en een grauwe kiekendief vrouw komt voorbij. 2 rode wouwen passeren, wat zijn ze mooi met hun steeds draaiende lange staart en witte vleugelvlek. Een buizerd zit op de uitkijk in een boom. We rijden Ruanes voorbij naar het noorden (zie Crossbill) en hier zit een monniksgier in een boom in een houtsingel. Hij blijft lang zitten. Wat een imposante vogel.

Monniksgier

Tussen Ruanes en La Cumbre ontdekken we een viertal scharrelaars bij nestkasten aan elektriciteitspalen. Ze zijn best wel schuw. Eén heeft een kleine slang gevangen.

We gaan op weg naar Nationaal Park Monfrague (zie Crossbill). Onderweg zitten zomaar 4 monniksgieren in een weiland bij elkaar. Extremadura op en top, overal kun je mooie vogels tegenkomen.

Blauwe ekster

Rode wouw

We rijden via de snelweg en komen via Torrejon el Rubio bij een brug over de Arroyo de la Vid. Hier pauzeren we. Roodstuitzwaluw en cirlgors laten zich zien en horen. Daarna rijden we naar het kasteel en kijken vanaf hoogte uit over het landschap terwijl de vale gieren lager passeren. Een paartje blauwe rotslijster vliegt heen en weer. Opnieuw een monniksgier, de vleugeluiteinden kenmerkend naar beneden gebogen. De volgende stop is het uitzicht van beneden op de gierenrots Salto de Gitano. We genieten van de vale gieren met hun jongen, een paar zwarte ooievaar met jongen, blauwe rotslijster, cirlgors en een aasgier in de lucht. Na de brug over de Taag ontdekken we 6 alpengierzwaluwen

Alpengierzwaluw

boven de rivier, het zijn soms net kleine snelle valken. Op een modderveld verzamelen veel huiszwaluwen nestmateriaal. Boven de bergtop aan de overkant van de rivier verschijnt aan adulte havikarend met typerend vliegbeeld, wit lijf en vleugelvoorzijde en grijze onderzijde van het lichaam met zwarte vleugelband. Topper.

Blauwe rotslijster

Een monniksgier kijkt toe vanuit een boom. Bij de Portilla del Tietar, een tweede bekende gierenrots is maar één nest aanwezig. Hier zou ook oehoe met jongen te zien zijn. We horen wielewaal, vuurgoudhaan en zomertortel. De Spaanse keizerarend laat zich niet zien. Een lokale gids heeft de soort ook niet gezien en meldt dat rondom Santa Marta de Magasca een paar huist. Het is warm en de fut is er even uit. Na de boodschappen schuiven we aan op het terras in Santa Cruz de la Sierra en later in ons huisrestaurant in het dorp. Opnieuw een succesvolle dag met bijzondere soorten, 63 in totaal.

Vogelaars in actie

De patio in Casa del Conde

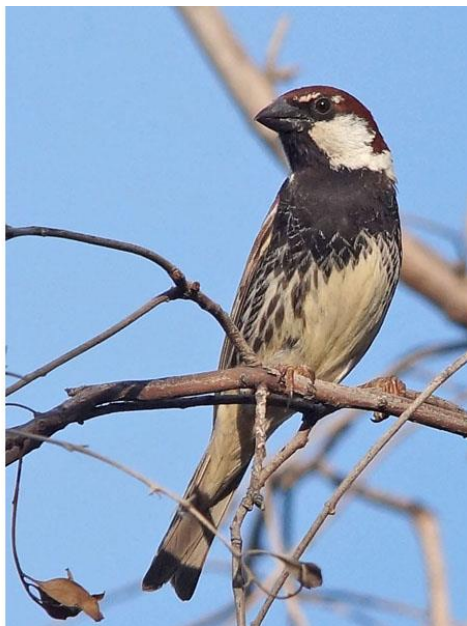
Donderdag 12 mei - Steppe bij Trujillo en steppe La Serena

Ook vandaag is het warm met 30 graden, weinig wind en wat sluierbewolking. In de voege ochtendschemering is vanuit de slaapkamer de zingende orpheusspotvogel in het dorp te horen. We splitsen de dag in tweeën. De ochtend tussen Trujillo en Santa Marta de Magasca (zie Crossbill) en einde middag en avond verder naar het zuiden in de steppe van La Serena (zie Crossbill), het beste gebied voor steppesoorten in de regio. Vanuit Trujillo rijden we eerst naar het westen over de snelweg en slaan af richting Santa Marta de Magasca (CC-57), het kerngebied voor steppevogels.

Na het parkeren bij het begin van het open gebied trekken grote trappen meteen de aandacht. Er vliegen er na elkaar 3 door de lucht. Wat een groot beest en wat een gemak in de vlucht. Zwart en wit patroon. Ze landen ver weg. Blauwe eksters fladderen rond, een buizerd zoekt prooi, zwarte wouwen zijn overal. Een donkere onvolwassen aasgier komt langs en een slangenarend verschijnt in de lucht.

Kortteenleeuwerik

Spaanse mus

We verdiepen ons in de leeuweriken, hier heel veel kuifleeuwerik en kalanderleeuwerik. We ontdekken 1 kortteenleeuwerik met een heel ander uiterlijk. Regelmatig vliegen groepjes Spaanse mussen in noord-oostelijke richting langs. Een kuifkoekoek passeert. Ook zien we zuidelijke klapekster en roodkopklauwier. Dan dalen we na Santa Marta de Magasca af in het rivierdal van de Tamuja. Bij de brug zien we cirlgors, roodstuitzwaluw, huismus, zwartkop, kleine zwartkop, Europese kanarie en uiteraard weer bijeneters. Meer naar het westen in de steppe op een weg richting het noorden zoeken we verder naar leeuweriken. Een thekla-leeuwerik wordt positief gedetermineerd met kleinere kuif, kortere en rechte snavel in een droger steniger biotoop. Ook hier weer kortteenleeuwerik. Een sierlijke grauwe kiekendief komt langs en we zien een westelijke blonde tapuit, de eerste pas. Het is heet en de lucht trilt flink. Op de weg zien we even een paar rode patrijzen wegschieten.

Scharrelaar

Terug langs dezelfde weg naar het zuiden en dan richting westen naar Cáceres (CC-99). Hier staan elektriciteitspalen op geringe afstand van de weg en aan iedere paal hangt een nestkast, niet allemaal meer in goede staat. Drie soorten weten de kasten goed te benutten: kauw, kleine torenvalk en scharrelaar. We zien schermutselingen tussen de 3 soorten. Minstens 12 scharrelaars zijn present, hier kun je ze echt goed zien. Wat zo'n nestkastenproject voor resultaat heeft! Vandaag lunchen we in Trujillo bij een chinees.

Daarna blijven 2 deelnemers in onze casa en rijdt de rest aan het einde van de middag 100 km. naar het zuiden voorbij Don Benito voor het middag en avondprogramma. We beklimmen als eerste de kasteelruïne van Benquerencia op 750 meter hoogte met een werkelijk schitterend uitzicht naar alle kanten over de vlaktes.

Zuidelijke klapekster

Zwarte tapuit

We zien zwarte tapuit, blauwe rotslijster, hop, veel alpengierzwaluw die we van vlakbij kunnen zien vanaf het uitzichtpunt en een vlakbij passerende adulte aasgier. Een paartje alpenkraaien speelt met de wind. Dan kiezen we zandpaden langs de rechte weg door het steppegebied la Serena. In de 2,5 uur voor zonsondergang vliegen maar liefst 8 grauwe kiekendieven voorbij, waarvan minstens 2 mannetjes. Wat een mooie roofvogels zijn dat toch!!

Alpenkraai

Een grote kolonie Spaanse mussen woont in een bos van eucalyptus, waar ze grote nesten maken. Een slangenarend zit in een boom en een raaf op de akker. Een lichte dwergarend cirkelt boven ons. Met de echte steppesoorten waar we ook voor komen verloopt het wat lastig. We zijn met 3 auto's en die zijn soms niet dichtbij elkaar. De voorste auto rijdt alvast door en bij het stoppen vliegen 2 witbuikzandhoenders van vlakbij al roepend weg. Hetzelfde herhaalt zich met een kleine trap. We horen zwartbuikzandhoen en griel. Drie steenuiltjes zitten op rotsblokken in het veld en enkele raven vliegen langs. Het laatste half uur tot zonsondergang en erna leveren weinig op. We hadden meer vogels en geluiden verwacht. We kunnen ook geen meertje vinden waar steppevogels komen drinken. Maar de sfeer deze avond en het langzaam wegzakken van de zon achter de uitgestrekte zacht glooiende steppe is onvergetelijk. In de schemering na zonsondergang komt slaaptrek op gang richting zuidoost. Er passeren steeds kleine groepjes zwarte kraaien, tot wel 50 in totaal en kleine torenvalken vliegen solitair in dezelfde richting, 12 in aantal. Om ½ 10 rijden we in het bijna donker over smalle wegen weer naar huis. Om 23 uur komen we aan. Vandaag zien we 73 soorten, een topdag.

Vrijdag 13 mei - Gebied tussen Trujillo en Caceres

Het is voortdurend hetzelfde weer: 32 graden, droge lucht, weinig wind en vrijwel onbewolkt. We bezoeken vandaag opnieuw het gebied tussen de 2 stadjes. Het stuwwmeer Embalse de Caceres heeft niet zo veel te bieden. Er duiken wat futen, een paar kleine plevieren vliegt roepend rond.

Aalscholvers vissen. Bij de stuwdam poseren 14 koereigers op een railing. In de omgeving laat een kleine zwartkop zich goed zien en horen. Een bruine kiekendief met prooi heeft grote moeite een zwarte wouw af te slaan. Een dwergarend cirkelt hoog in de lucht. We rijden vervolgens naar Santa Marta de Magasca (CC-99) waar we een paar rode patrijzen op de weg zien en scharrelaars bij de nestkasten.

Rode patrijs

Een grauwe kiekendief jaagt boven de glooiende graanvelden. In het dal van de rivier de Magasca lunchen we, het is opnieuw erg warm. Twee keer verschijnt een slangenarend boven het dal, met later een wespendief bij een buizerd. We doen daarna boodschappen, eten en houden siësta in

Trujillo op een paar bankjes. Net buiten Trujillo ligt een gebied met veel boulders, grote afgeronde rotsblokken. We zien roodborsttapuit, grauwe gors en kuifleeuwerik. Maar in de lucht komt aan adulte havikarend voorbij vanuit het zuiden. Het kan zomaar een vogel zijn van het broedpaar op de berg achter ons dorp, zoals beschreven in een lokale VVV gids. Kenmerkende grijze, zwarte en witte tekening op de onderzijde met lange rechthoekige staart.

Hop

Steenuil

Dan rijden we naar de CC-128 en halen we herinneringen op aan ons bezoek in 2010, toen we deze meer noordelijk lopende weg tussen Trujillo en Santa Marta de Magasca op de eerste dag bezochten. We proberen hier opnieuw de blonde tapuit en de duinpieper te vinden, maar vinden ze niet. De weg loopt door een prachtig landschap met dehesa met kurkeiken en gedeeltes met steppe. De dehesa is kenmerkend voor Extremadura. Het zijn weilanden met ver uit elkaar oude afgetopte kurkeiken, die voor de kurkoogst werden gebruikt. Afhankelijk van rijke vegetatie in de weilanden eronder komen hier veel vogels voor. 14 vale gieren wachten rustig op een

bosje grove dennen op een aanleiding om de lucht in te gaan. Boven ons enkele buizerds en een nijlgans bij een meertje. Hier ook veel zuidelijke klapekster, die bepaald niet zeldzaam is. Bij Trujillo nog 2 rode wouwen. Vandaag 62 soorten.

Kleine torenvalk

Overal zijn vogels te zien

Weidse landschappen (foto: Hans Reitsma)

Rotszwaluw

Zaterdag 14 mei - Steppegebied bij Campo Lugar

Het weer is ongewijzigd met 32 graden. De laatste dag besteden we aan de steppe bij Campo Lugar (geen vermelding in Crossbill). Direct na dit dorp in zuidelijke richting sla je af naar het oosten. Hier ligt opnieuw Natura 2000 gebied, zoals bij veel steppen in Extremadura. De gebieden hebben deels agrarisch gebruik. Een steenuiltje laat zich goed bekijken. Dan ontdekt Ans een groep van 4 grote trappen in een laagte in het open veld. Ze lopen statig rond en pikken zaden uit de vegetatie. Ze verblijven op voldoende afstand en laten zich lang bekijken. Twee van hen hebben de lange siervaren van en mannetje, twee andere niet, maar tonen toch de gekleurde hals van de mannetjes. Een hoogtepunt van deze week.

Grote trappen

Zo'n 8 scharrelaars verdedigen nestkasten aan palen tegen zwarte wouwen. Ze maken daarbij een kraaiachtig geluid. De zwarte wouwen

vallen op hun beurt een slangenarend aan die een paal als uitkijkplaats gebruikt. Enkele kwartels roepen. Plotseling vliegt een groep van 12 zwartbuikzandhoenders voorbij met lichtbruine bovenzijde en zwarte buik. Ze vliegen een tijdje boven het gebied. Mooi dat we deze soort zien. Een grauwe en een bruine kiekendief en kleine torenvalken verhogen het roofvogelgehalte vandaag nog verder.

Dan rijden we naar de laatste vogelplek deze week. Het is een rechte landweg net ten noorden van Madrigalejo. En dat ligt aan de EX-355. De weg loopt naar het oosten langs een moeras. We zien er enkele purperreigers, veel blauwe eksters, veel ooievaars, een graszanger, een paartje bruine kiekendief en 3 kleine rietvogeltjes. Het blijken Sint-Helenafazantjes te zijn. Het is een vinkachtige, van oorsprong uit Afrika, die hier in moerassen een stabiele populatie heeft opgebouwd. Rode snavel en oogstreep maken hem opvallend.

Graszanger

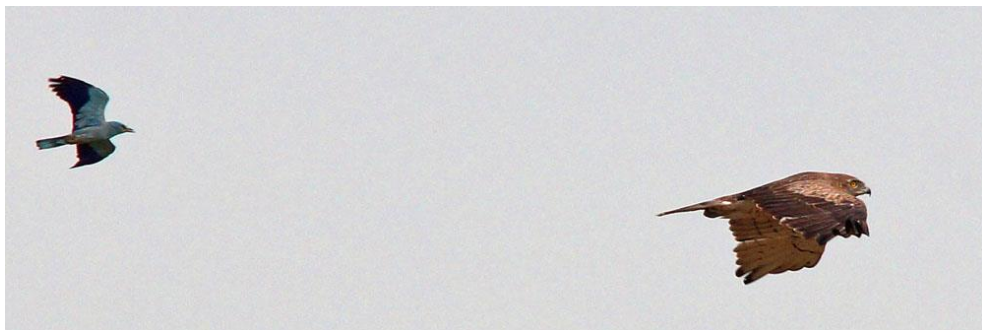
Sint-Helenafazantje

2 monniksgieren, een aasgier en 20 vale gieren vliegen op uit het landbouwgebied achter dit moeras en zorgen voor de afsluiting van deze

geslaagde vogelweek in Extremadura. Vandaag 55 soorten. 's Middags eten we in Trujillo op het oude marktplein en zoeken onze Casa op om de spullen te gaan inpakken. Een enthousiaste lokale Engels sprekende gids biedt aan een rondleiding door het dorp te geven, waar de meesten van ons gebruik van maken.

Purperreiger

Scharrelaar verjaagd slangenarend

De lokale kerk "Iglesia de la Vera Cruz"

Rondleiding door gids in de kloosterruïne "Convento de Frailes"

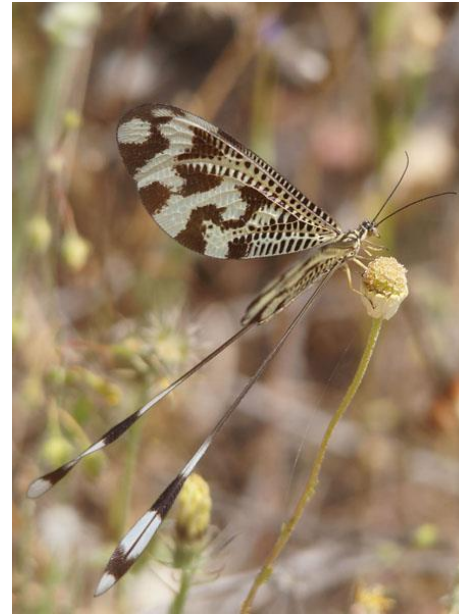
Afsluiting

De volgende ochtend vertrekt de groep van 9 heel vroeg om op tijd het vliegtuig in Sevilla te halen. De 3 autorijders maken het huis verder aan kant een gaan ook op weg. Ze komen na 3 dagen van rustig autorijden terug in Nederland, na in totaal deze week 5200 km afgelegd te hebben. Terugkijkend benoemen we dat het een prima week is geweest die met elkaar soepel is verlopen. Ieder had zijn of haar taak. Jan heeft de reis verzorgd met de (prima) keuze voor de 2 huizen, het vliegen en het huren van de auto's. We hadden een ochtendploeg die steeds het ontbijt klaarmaakte. Gerard maakte veel foto's met telelens, Peter Buijsman gebruikte drone en filmcamera. We zijn benieuwd naar de resultaten van Gerard en Peter. Ik heb zelf voor de keuze van de vogelgebieden en de indeling van de dagen gezorgd, de routes en dit verslag. Dank aan iedereen.

Grote zandloper

Extremadura is na 2 reizen (een deel van de vogelaars was hier ook in 2010) in mijn ogen het mooiste vogelgebied van Europa. We hebben enorm genoten. Dit is echte natuur met rijkdom aan plantensoorten, insecten, amfibieën, reptielen en daarmee ook heel veel vogels.

Iberische wimpelstaart

Kardoen

Berberomeloe majalis

Hier worden de autoruiten gelukkig nog troebel van de insecten. Toch meldt de Crossbillgids uit 2019 dat bijvoorbeeld de grauwe kiekendief en nog een aantal typische steppesoorten van het gebied sterk achteruit gaan. We zagen maar liefst 17 verschillende roofvogelsoorten.

Vijgcactus

Vergelijkend tussen ons bezoek in 2010 van 10 april t/m 17 april en dit jaar, een maand later, vallen de volgende dingen op: in 2010 zagen we griel, vorkstaartplevier, dwergooruil, veldleeuwerik, Iberische kwikstaart, tapuit, rode rotslijster, grasmus en baardgrasmus. In 2022 werden deze soorten ingewisseld voor evenveel andere mooie soorten, die we in 2010 niet zagen. Voor roofvogels maakt het ook niet uit. Helaas misten we in beide jaren de Spaanse keizerarend. In beide jaren zagen of hoorden we 120 soorten. Van deze soorten is ongeveer de helft bijzonder in Nederland. Niet iedereen zag of hoorde alle soorten, dat is met 12 vogelaars niet mogelijk.

Voordeel van een bezoek half april is meer trekkers en zangvogels. Nadeel is het veel slechtere weer waar kans op is. Wij hadden deze week stralend maar wat warm weer. Maar in de week na ons bezoek in 2022 steeg de temperatuur in Extremadura tot bijna 40 graden! Een later bezoek kan dus niet. De weken tussen half april en half mei zijn geschikt. Dit jaar hebben we mazzel gehad met het weer, alle dagen geschikt om te vogelen, dat was in april 2010 wel anders met hoosbuien op veel dagen.

Groene kikker

We hebben gebruik gemaakt van de Crossbillgids Extremadura uit 2019 van D. Hilbers en H. Zweers, verkrijgbaar bij KNNV. Verder van de site: www.extremadura-info.nl/vogelaars. Adres: Casa del Conde, Plaza de la Independencia 9, Santa Cruz de la Sierra, een huis voor maximaal 12 personen. www.casadelconde.com. De beschreven routes staan voor een deel in de genoemde gids, voor een deel hebben we ze zelf ontdekt. Daarom staan de lokale wegnummers genoemd, die te vinden zijn in boeken met detailkaarten. In een bijlage staat een soortenlijst per dag. Dit is een optelling van wat de afzonderlijke deelnemers samen zagen. Extremadura blijft een aanrader!!

2022 Extremadura	zo 8 mei	ma 9 mei	di 10 mei	wo 11 mei	do 12 mei	vr 13 mei	za 14 mei	zo 15 mei	totaal
	heenreis							terugreis	
fuut						x			
dodaars		x			x	x			
aalscholver		x	x			x			
kleine zilverreiger			x						
grote zilverreiger			x						
blauwe reiger		x	x	x		x	x		
purperreiger			x				x		
koereiger			x	x		x			
ooievaar	x	x	x	x	x	x	x		
zwarte ooievaar				x					
lepelaar		x							
zwarte ibis								x	
nijlgans						x			
krakeend		x			x				
wilde eend		x			x	x	x		
wespendief				2		1			3
zwarte wouw	20	25	25	40	25	30	40	30	235
rode wouw		2	1	3	1	2		2	11
grijze wouw			2						2
aasgier	1	3		1	2		1		8
vale gier	10	95	20	105	20	40	40	20	350
monniksgier		2	1	5			2		10
slangenarend		2			2	3	1		8
bruine kiekendief	1	2	2		1	1	2		9
grauwe kiekendief		2		1	8	1	1		13
sperwer				1	1				2
buizerd		1		1	3	5	2		12
havikarend	1		2	1		1			5
dwergarend		3			1	2	1		7
visarend		1							1
kleine torenvalk		7	1		26	3	8		45
torenvalk		1							1

2022 Extremadura	zo 8 mei	ma 9 mei	di 10 mei	wo 11 mei	do 12 mei	vr 13 mei	za 14 mei	zo 15 mei	totaal
	heenreis							terugreis	
rode patrijs					x	x			
kwartel		x					x		
waterral			x				x		
waterhoen			x		x		x		
meerkoet		x	x						
purperkoet			x						
kleine trap					x				
grote trap					x	x	x		
steltkluut		x		x					
griel					x				
kleine plevier		x				x			
oeverloper			x						
lachstern			x						
zwarte stern			x						
witbuikzandhoen					x				
zwartbuikzandhoen					x		x		
rotsduif		x	x	x	x	x	x		
houtduif		x	x	x	x	x	x		
turkse tortel		x	x	x	x	x	x		
zomertortel			x	x	x	x			
kuifkoekoek			x		x	x			
koekoek		x	x	x	x	x	x		
kerkuil								x	
steenuil					x	x	x		
gierzwaluw	x	x	x	x	x	x	x		
vale gierzwaluw		x		x					
alpengierzwaluw				x	x				
ijsvogel		x							
bijeneter	x	x	x	x	x	x	x		
scharrelaar				x	x	x	x		
hop	x	x	x	x	x	x	x		
groene specht		x							

2022 Extremadura	zo 8 mei	ma 9 mei	di 10 mei	wo 11 mei	do 12 mei	vr 13 mei	za 14 mei	zo 15 mei	totaal
	heenreis							terugreis	
kalanderleeuwerik		x		x	x	x	x		
kortteenleeuwerik					x				
kuifleeuwerik		x	x	x	x	x	x		
theklaleeuwerik					x				
boomleeuwerik				x	x	x			
rotszwaluw	x	x	x	x	x	x	x		
boerenzwaluw	x	x	x	x	x	x	x		
roodstuitzwaluw		x		x	x	x			
huiszwaluw	x	x	x	x	x	x	x		
witte kwikstaart		x		x	x	x			
winterkoning		x	x	x					
nachtegaal		x	x	x	x	x	x		
zwarte roodstaart			x	x	x	x	x		
roodborsttapuit		x	x	x	x	x	x		
westelijke blonde tapuit					x				
zwarte tapuit					x				
blauwe rotslijster				x	x				
merel		x	x	x	x		x		
cetti's zanger		x	x	x	x	x	x		
graszanger		x	x		x	x	x		
snor			x				x		
kleine karekiet			x				x		
grote karekiet			x						
orpheusspotvogel					x	x	x		
provencaalse grasmus		x							
kleine zwartkop			x	x	x	x			
zwartkop		x	x	x	x				
vuurgoudhaantje				x					
grauwe vliegenvanger		x	x						
staartmees			x						
pimpelmees		x	x	x		x			
koolmees		x	x						

2022 Extremadura	zo 8 mei	ma 9 mei	di 10 mei	wo 11 mei	do 12 mei	vr 13 mei	za 14 mei	zo 15 mei	totaal
	heenreis							terugreis	
boomklever				x					
boomkruiper			x	x					
wielewaal			x	x		x			
zuidelijke klapekster		x	x	x	x	x	x		
roodkopklauwier		x	x	x	x	x			
ekster		x	x	x	x	x	x		
blauwe ekster			x	x	x	x	x		
raaf		x		x	x	x	x		
alpenkraai			x		x				
kauw		x		x	x	x	x		
zwarte kraai		x		x	x		x		
zwarte spreeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	
huismus		x	x	x	x	x	x		
spaanse mus				x	x	x	x		
rotsmus		x							
vink		x	x	x	x	x			
europese kanarie		x	x	x	x		x		
groenling		x	x	x	x				
putter		x	x	x	x	x	x		
kneu			x						
sint helenafazantje							x		
cirlgors				x	x				
rietgors			x						
grauwe gors		x	x	x	x	x	x		
totaal		66	67	63	73	62	55		120 soorten